

Thiếu u Tội ác Phẫn Văn Phú sinh năm 1929 tại Hà Đông, Bắc Việt. Sau khi tốt nghiệp học khóa 8 trường Võ Bị Liên Quân Đà Lạt vào giữa năm 1953, ông đã tình nguyện phục vụ trong binh chủng Nhảy Dù.

Ngày 14 tháng 3/1954, trong tình hình chiến tranh Đông Dương vô cùng sôi động, cấp báo Trung Úy ông đã chỉ huy một đội đi cứu a Tiểu u Đoàn 5 Nhảy Dù, nhảy xuống Natasha, một vị trí sát phi đạo chính. Sau hơn một tuần liên tục giao tranh với Việt Minh, ngày 16 tháng 4/1954, Trung Úy Phẫn Văn Phú đã chỉ huy một thành phần của Tiểu u Đoàn 5 Nhảy Dù cùng với các đơn vị bổn phận công tác chiếm một cơ địa m trọng yếu. Sau trận phục kích này, ông được thăng cấp Đại Úy tại một trận khi vừa đúng 25 tuổi, và đến ngày 26 tháng 4/1954, được cử giữ chức Tiểu u Đoàn Phó Tiểu u Đoàn 5 Nhảy Dù. Ngày 7/5/1954, Đông Dương Biên Phòng thất thủ, ông bị địch quân bắt giam. Sau 20/7/1954 (Hiệp định Genève), ông được trao trả và tiếp tục phục vụ trong quân đội Việt Nam Cộng Hòa (VNCH).

Năm 1960, được tuyển chọn phục vụ trong binh chủng Lực lượng Đặc Biệt. Cuối năm 1962, thăng cấp Thiếu u Tá và giữ chức vụ Liên Đoàn Trưởng Liên Đoàn Quan Sát 77 Lực lượng Đặc Biệt. Giữa tháng 5/1964, ông đã chỉ huy liên đoàn này đánh tan Trung Đoàn 765 Cộng Sản Bắc Việt (CSBV) tại Suối Đá, Tây Ninh. Giữa cuối năm 1964, ông được thăng Trung Tá và giữ chức tham mưu trưởng Lực lượng Đặc Biệt. Một năm sau, ông được thăng Đại Tá nhiệm chức.

Đầu năm 1966, không hiểu vì lý do gì, ông bị vu Tội Lành Lực lượng Đặc Biệt trình Bộ Quốc Phòng thẩm hỏi cấp Đại Tá nhiệm chức và chuyển chuyên ra miền Trung, giữ chức Phó Tá Tội Lành Sư Đoàn 2 Bộ Binh, giữa năm 1966, ông là Đại Tá Tội Lành Phó, xử lý thủ tục vụ Tội Lành Sư Đoàn này. (Tội Lành Sư Đoàn 2 Bộ Binh là Thiếu u Hoàng Xuân Lãm, được cử giữ chức Tội Lành Quân Đoàn 1 Vùng 1 Chiến Thuật vào cuối tháng 5/1966). Cuối năm 1966, ông được điều động ra Sư Đoàn 1 Bộ Binh làm Tội Lành Phó Sư Đoàn. Giữa năm 1968, được cử giữ chức vụ Tội Lành Biệt Khu 44 (bao gồm các tỉnh biên giới miền Tây Nam phần). Năm 1969, được thăng cấp Chuẩn Tội ác tại một trận. Đầu năm 1970, chuẩn Tội ác Phú được cử thay thế Thiếu u Tội ác Đoàn Văn Quang trong chức vụ Tội Lành Lực lượng Đặc Biệt.

Giữa cuối tháng 8/1970, Tội ác Phú được Tội ác Thục Ngụy Văn Thiệu bổ nhiệm giữ chức Tội Lành Sư Đoàn 1 Bộ Binh thay thế Thiếu u Ngô Quang Trưởng, được cử giữ chức Tội Lành Quân Đoàn 4. Tháng 3/1971, ông được thăng Thiếu u Tội ác tại một trận sau cuộc hành quân Lam Sơn 719 ở Lào (ngoài Tội ác Phú, có hai Đại Tá được thăng cấp chuẩn tội ác: Đại Tá Vũ Văn Giai — Tội Lành phó Sư Đoàn 1 Bộ Binh, Đại Tá Hoàng Trung Hậu — Tội Lành Phó Sư Đoàn Nhảy Dù). Trong cuộc chiến mùa Hè 1972, ông đã điều động, phối trí các trung đoàn của

Sä Đoàn 1 Bä Binh giä väng phòng tuyän Tây Nam Huä. Do điäu kiän säc khäe, đän tháng 9/1972, ông bàn giao Sä Đoàn 1 Bä Binh cho Đäi Tá Đäng m, Tä Länh Phäó, xä lý thäng vä. Tä 1973 đän tháng 10/1974, ông giä chäc chä huy träng Trung Tâm Huän luyän Quang Trung.

Tháng 11/1974, thä theo đäng hä cäa Thä Täng Trän Thiän Khiäm và Phó Täng thäng Trän Văn Häng, Täng Thäng Nguyän Văn Thiäu đã ký säc länh cä ông giä chäc vä Tä Länh Quân Đoàn 2 và Quân Khu 2 thay thä Trung Täng Nguyän Văn Toàn. (Täng Toàn trä läi binh chäng Thiät giäp, giä chäc chä huy träng).

Nhän chäc vä Tä Länh Quân Đoàn 2 không phäi do chính Täng Thäng Nguyän Văn Thiäu läa chän, hoäc do Đäi Täng Cao Văn Viên - Täng tham mäu träng - đäng hä, nên Thiäu Täng Phäm Văn Phú đã gäp nhiäu khó khăn trong viäc säp xäp nhän sä cao cäp phä tá ông đä điäu hành bä Tä Länh. Thông thäng, các Tä Länh Quân Đoàn đäc quyän chän läa tham mäu träng, sau đó, bä Täng tham mäu sä ban hành quyät đäng hä p thäc hóa, thä nhäng Thiäu Täng Phäm Văn Phú đã bä bä Täng tham mäu “hän chä” các quyän hän dành cho Tä Länh Quân Đoàn. Khi Täng Phú nhän chäc Tä Länh Quân Đoàn 2, vä tham mäu träng đäng nhiäm là Chuän Täng Trän Văn Cäm. (Trong thäi gian tä 1967 đän tháng 6/1968, khi Täng Phú còn mang cäp Đäi Tá và giä chäc vä Tä Länh Phó Sä Đoàn 1 Bä Binh thì täng Cäm còn là Trung Tá, Tham Mäu Träng Sä Đoàn này).

Trong nhäng tuän lä đäu tiên, Täng Phú đã hai län đäng hä hai vä Đäi Tá giä chäc vä tham mäu träng Quân Đoàn thay chuän täng Cäm đäc bä nhiäm làm Phä Tá Hành Quân Tä Länh Quân Đoàn 2, nhäng cä hai län đäu bä Trung Täng Đäng Văn Khuyän tham mäu träng Liên quân trình väi Đäi Täng Cao Văn Viên bác bä. Cuäi cùng, theo đäng hä cäa Trung Täng Khuyän, Đäi Täng Cao Văn Viên đã bä nhiäm Đäi Tá Lê Khäc Lý, nguyên tham mäu träng bä Tä Länh Tiän Phäng Quân Đoàn 1 giä chäc vä Tham Mäu Träng Quân Đoàn 2. Dù vä tham mäu träng không do mình chän läa, nhäng Täng Phú đã tin dùng và äy nhiäm cho Đäi Tá Lê Khäc Lý nhiäu quyän hän trong viäc điäu hành Bä Tä Länh.

Träc khi cuäc chiän Cao Nguyên (năm 1975) bùng nä, Täng Phú đäc Đäi Tá Trän Thiäu, Träng Phòng 2 Quân Đoàn trình bày vä các khä năng Cäng quân sä mä cao điäng täi Ban Mê Thuät, thä nhäng không hiäu vì sao, Täng Phú không tin và nhän đäng räng Pleiku mäi là chiän träng träng điäng, còn Ban Mê Thuät là mät trän phä mà Cäng quân muän täo thä trän nghi binh. Trän chiän Ban Mê Thuät đã bùng nä vào räng sáng ngày 10 tháng 3/1975. Bän ngày sau, vào träa ngày 14 tháng 3/1975, trong mät cuäc häp đäc biät täi Cam Ranh, Täng thäng Nguyän Văn Thiäu đã ra länh cho Thiäu Täng Phäm Văn Phú triät thoäi toàn bä Quân Đoàn 2 khäi Cao nguyên.

Sau khi lực lượng Quân Đoàn 2 triệt thoái khỏi Nha Trang, 1 giờ 45 trưa ngày 2 tháng 4/1975, Thiệu u Tội ng Phàm Văn Phú và vài sĩ quan thân tín đã bay đến ng n đi “L u Ông Hoàng” để chờ Thiệu u Tội ng Nguyễn Văn Hiếu - T L nh Phó Quân Đoàn 3 - tiếp nhận bàn giao phần lãnh thổ cuối cùng của Quân Khu 2 để c l nh sát nhập vào Quân Khu 3. Vào giờ phút đó, quanh Tội ng Phú có: Đ i Tá Đ c - nguyên Phó Tá T L nh Quân Đoàn 2 để c trách l c l ng đi n đi a; Thiệu u Tá Vinh, chánh văn phòng; Thiệu u Tá Hóa, sĩ quan tùy viên, và Thiệu u Tá Ph m Hu n, sĩ quan Báo chí. Chính tại đây, Tội ng Phú đã có quyết định t sát, nh ng Đ i Tá Đ c đã k p thời c n ông. Theo l i k của Thiệu u Tá Ph m Hu n, vào lúc 2 giờ 12 phút cùng ngày, Thiệu u Tá Hóa tiếp trình cho Tội ng Phú là trực thăng của Tội ng Hiếu sắp đáp xuống. Khi đó, Thiệu u Tá Hu n đứng gần Tội ng Phú, thấy đôi mắt Tội ng Phú nhắm tóa l a. Và sau khi Thiệu u Tá Hóa quay gót, Tội ng Phú vội đi u thu c lá đang c m trên tay xuống đất. R t nhanh, ông rút khẩu súng ng n nòng ra khỏi v . Nh ng tiếng hét th t thanh của Đ i Tá Đ c: “Thiệu u Tội ng”. Kh u súng trên tay Tội ng Phú bắt g t b n xuống đất. Số vi c này xảy ra quá bất ng ...

Giữa tháng 4/1975, Tội ng Phú lâm bệnh, vào đi u trị tại T ng Y Vi n C ng Hòa. Ngày 15 tháng 4/1975, Đ i Tá Ph m Văn Chung, c u L Đoàn Tr ng L Đoàn 369 Th y Quân L c Chi n, nguyên t nh tr ng kiêm ti u khu tr ng Qu ng Nam, đã vào thăm Tội ng Tr ng và Tội ng Phú đang nằm dưỡng bệnh. Chính trong lần thăm này, Đ i Tá Chung đã nghe Tội ng Phú trần tr i, và k l i nh sau:

R i phòng Trung Tội ng Tr ng, tôi (Đ i Tá Chung) qua phòng k bên c nh là phòng của Thiệu u Tội ng Phú, cũng đang nằm dưỡng bệnh k đó. Bước vào phòng tôi thấy Thiệu u Tội ng Phú đứng dậy ngay và bắt tay tôi bằng mắt giờ ng h n h c, t c t i:

- “Anh Chung, anh tiếp hành quân với tôi đã lâu...”

Nói đến đây Thiệu u Tội ng Phú ôm tôi và khóc t p với giờ ng ngh n ngào, t c t i:

- “...mà đêm qua, T ng Th ng Thiệu u lên đài nói chuyện và để tiếp cho các t ng lãnh là hèn nhất b ch y. Anh c v h i Trung Tội ng Tr ng xem, trong buổi họp hôm trước, có c Trung Tội ng của anh n a đ y, tôi đã xin T ng Th ng cho tôi giờ Pleiku bằng m i giá, T ng Th ng không ch u, bắt tôi phải rút... có c Đ i Tội ng Viên và Đ i Tội ng Khiêm nghe n a mà bây giờ T ng Th ng nói chuyện với toàn dân để tiếp cho chúng tôi, th t cái nh c này tôi không biết tiếp cùng ai, không biết để ng bào có hiểu không, chỉ có cách chờ đợi h t nh c”.

Tôi (Đái Tá Chung) không khäi ngäm ngäi thäng xót chia xäi oan äc cäa mät vä đàn anh đáng kính nhä Thiäu Täng Phú, nên tôi hät läi an äi và khuyên Thiäu Täng hãy bình tänh và nän tänh däng.

Đä là län cuäi cäng Đái Tá Chung gäp Täng Phú. Sáng ngày 29 tháng 4/1975, täi căn nhà riäng ä đäng Gia Long, chä khi vä và các con räi nhà đä đi vä phäa Träng Đäa Phú Thä tìm cách di tän, Täng Phú đä uäng mät läi uä thuäc cäc mänh tä tä. Ngäi em trai cäa bà Phú sau khi biät tin này đä chäy täi vào cho bà biät.

Cä gia đänh quay vä. Theo läi kä cäa con trai Täng Phú, đä vät biên sang Mä, nhäng giä cuäi cäa Täng Phú đäc ghi nhän nhä sau: Nhä có các bác sĩ Pháp gän nhà giúp đä, Täng Phú đäc đäa vào bänh viän Grall đä cäp cäu. Nhäng Täng Phú mäman liên miän, mäi đän träa ngày 30/4/1975, ông mäi tänh đäc giấy lát và thäu thảo häi ngäi vä đäng ngäi cänh:

- “Tình hình đän đäu räi?”

Bà Phú nói:

- “Täng Däng Văn Minh ra länh Quän đäi bä súng đäu hàng, và Cäng sän đä vào täi Sài Gòn!”

Nghe xong Täng Phú nhäm mät läi và “ra đi”.